

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením

Rozděl.: všeobecný
15. května 2015

Originál: angličtina

Výbor pro práva osob se zdravotním postižením

Třinácté zasedání

25. března – 17. dubna 2015

Závěrečná doporučení k úvodní zprávě České republiky

I. Úvod

1. Výbor posoudil úvodní zprávu České republiky (CRPD/C/ CZE /1) na svém 180. zasedání konajícím se dne 31. března a 181. zasedání konajícím se dne 1. dubna 2015 a poté přijal následující závěrečná doporučení na svém 192. zasedání konajícím se dne 10. dubna 2015.
2. Výbor vítá úvodní zprávu České republiky, která byla vypracována v souladu s pokyny Výboru pro podávání zpráv, a děkuje smluvní straně za písemné odpovědi (CRPD/C/ CZE /Q/1/Add.1) na seznam otázek sestavený Výborem.
3. Výbor oceňuje přínosný dialog, který během posuzování zprávy vedl s delegací smluvní strany, a vyjadřuje smluvní straně uznání za celkovou sílu delegace, jejímiž členy bylo mnoho zástupců příslušných orgánů státní správy odpovědných za provádění Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

II. Pozitivní aspekty

4. Výbor vítá úsilí, které smluvní strana vynaložila za účelem harmonizace svých právních předpisů s ustanoveními Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, a politiky a opatření, která přijala, aby zajistila provádění práv osob se zdravotním postižením, jež jsou v této Úmluvě zakotvena. Bere na vědomí Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010–2014. Výbor vítá zákaz přímé a nepřímé diskriminace osob se zdravotním postižením, který je obsažen v antidiskriminačním zákoně. Výbor dále vítá skutečnost, že do stavebního zákona bylo zavedeno ustanovení, že vytváření bezbariérového prostředí je ve veřejném zájmu. Bere na vědomí úsilí zaměřené na zvýšení přístupnosti letecké a železniční dopravy. Výbor vítá úsilí smluvní strany o začlenění ustanovení upravujících nápomoc při rozhodování v některých situacích, které předepisuje nový občanský zákoník. Bere na vědomí a oceňuje možnost mít podpůrce při řízeních podle občanského soudního řádu. Vítá skutečnost, že byl veřejnému ochránci práv svěřen nezávislý mandát k provádění systematických preventivních návštěv míst a zařízení, kde se nacházejí nebo mohou nacházet osoby s omezenou svobodou. Výbor vítá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z prosince 2014,

který uznal právo dětí se zdravotním postižením na život v komunitě coby právo. Vítá rovněž oficiální uznání české znakové řeči.

III. Hlavní oblasti vzbuzující obavy a doporučení

A. Obecné zásady a povinnosti (články 1 – 4)

5. Výbor bere na vědomí, že smluvní strana neratifikovala opční protokol k Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením.

6. **Výbor vyzývá smluvní stranu, aby ratifikovala opční protokol k Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením, jak je uvedeno v závěrech druhého cyklu univerzálního periodického přezkumu (HRC/22/3/Add.1, bod 6) a v souladu s novým Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015-2020.**

7. Výbor konstatuje, že různé definice zdravotního postižení a osob se zdravotním postižením v právních předpisech smluvní strany (mimo jiné v zákoně o zaměstnanosti a ve školském zákoně) vycházejí z medicínského modelu přístupu ke zdravotnímu postižení a nejsou v souladu s ustanoveními Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

8. **Výbor vyzývá smluvní stranu, aby změnila definice zdravotního postižení a osob se zdravotním postižením ve své legislativě a začlenila výslovné odkazy na překážky, jimž osoby se zdravotním postižením podle výše uvedených definic čelí, s cílem harmonizovat je s definicemi obsaženými v Úmluvě.**

B. Specifická práva (články 5 – 30)

Rovnost a nediskriminace (článek 5)

9. Výbor bere se znepokojením na vědomí, že podle antidiskriminačního zákona je povinnost přijmout přiměřené úpravy omezena na zaměstnání a související pracovněprávní vztahy.

10. **Výbor vyzývá smluvní stranu, aby v souladu s ustanoveními článku 5 Úmluvy změnila své právní předpisy a rozšířila zákaz odepření přiměřených úprav na další oblasti kromě zaměstnanosti a pracovněprávních vztahů.**

11. Výbor je znepokojen tím, že smluvní strana připouští neexistenci judikatury týkající se soudní ochrany před diskriminací z důvodu zdravotního postižení.

12. **Výbor vyzývá smluvní stranu, aby učinila veškerá nezbytná opatření, včetně odborné přípravy soudců, posílení nezávislých subjektů zabývajících se lidskými právy a budování kapacit osob se zdravotním postižením a jejich organizací s cílem podpořit využívání dostupných opravných prostředků těmito osobami v situacích, kdy jsou vystaveny diskriminaci a nerovným podmínkám.**

Ženy se zdravotním postižením (článek 6)

13. Výbor je znepokojen neexistencí opatření k prevenci a boji proti mnohonásobným formám diskriminace, jimž čelí ženy a děti se zdravotním postižením, , jakož i nedostatkem údajů o ženách a dívkách se zdravotním postižením relevantních k boji s průsečíkovou diskriminací, které jsou vystaveny.

14. **Výbor vyzývá smluvní stranu, aby pro ženy a děti se zdravotním postižením vytvářela programy a aktivity zahrnující opatření zaměřená na rovnost a pozitivní diskriminaci žen a dětí jak z hlediska politiky v oblasti zdravotního postižení**

a rovnosti, tak i vytvoření rámce pro shromažďování údajů týkajících se boje proti průsečíkové diskriminaci žen a dívek se zdravotním postižením, v souladu s článkem 31 Úmluvy a s přihlédnutím ke koncepčnímu a metodickému rámci pro ukazatele týkající se lidských práv (HR/PUB/12/5) a aby posílila provádění přijatých politik k boji proti výše uvedené diskriminaci.

Děti se zdravotním postižením (článek 7)

15. Výbor je vážně znepokojen přetrvávajícím pojetím veřejné politiky jako „péče o děti se zdravotním postižením v ústavech“, jakož i nedostatečným rozvojem podpůrných služeb pro chlapce a dívky se zdravotním postižením a jejich rodiny v místních komunitách. Výbor je rovněž znepokojen skutečností, že se děti se zdravotním postižením nemohou systematicky podílet na rozhodování, které ovlivňuje jejich život, a že nemají příležitost vyjádřit svůj názor na záležitosti, které se jich přímo dotýkají.

16. Výbor vyzývá smluvní stranu, aby upustila od koncepce rezidenční ústavní péče pro chlapce a dívky se zdravotním postižením a aby zintenzivnila úsilí o rozvoj podpůrných služeb pro chlapce a dívky se zdravotním postižením a jejich rodiny v místních komunitách, s jasně stanoveným harmonogramem a konkrétními kritérii pro jejich provedení, která budou účinně a pravidelně monitorována. Výbor rovněž žádá smluvní stranu, aby přijala ochranná opatření s cílem zabezpečit právo chlapců a dívek se zdravotním postižením na to, aby s nimi byly projednány všechny záležitosti, které se jich týkají, a zaručit jim účinnou pomoc s přihlédnutím k jejich zdravotnímu postižení a věku.

Přístupnost (článek 9)

17. Výbor bere se znepokojením na vědomí, že ustanovení stavebního zákona týkající se zajištění přístupnosti dosud nejsou v plném rozsahu prováděna. Kromě toho Výbor konstatuje, že neslyšící osoby, nevidomé osoby a osoby s mentálním postižením nadále čelí problémům při vstupu do veřejně přístupných objektů, a to z důvodu chybějícího tlumočení do znakové řeči, značení v Braillově písmu a augmentativních a alternativních komunikačních prostředků a dalších přístupných prostředků, způsobů a forem komunikace, jako jsou například piktogramy.

18. Výbor naléhavě vyzývá smluvní stranu, aby posílila monitorování v souvislosti s prováděním standardů přístupnosti tím, že:

- (a) jasně stanoví orgány, které mají oprávnění monitorovat provádění;
- (b) bude budovat kapacity a poskytovat průběžné školení osobám odpovědným za monitorování;
- (c) zapojí do tohoto monitorování organizace osob se zdravotním postižením a
- (d) bude postihovat osoby, které nebudou uplatňovat standardy přístupnosti.

19. Výbor vyzývá smluvní stranu, aby zajistila přístup k veřejně přístupným budovám pro osoby se zdravotním postižením, zejména pak pro neslyšící osoby, nevidomé osoby a osoby s mentálním postižením, tím, že zajistí tlumočení do znakové řeči, značení v Braillově písmu a augmentativní a alternativní komunikační prostředky a další přístupné prostředky, způsoby a formy komunikace, jako jsou například piktogramy.

Rizikové situace a humanitární krize (článek 11)

20. Výbor je znepokojen tím, že vnitrostátní protokoly pro krizové situace neobsahují ustanovení týkající se osob se zdravotním postižením, a zejména neslyšících osob.

21. **Výbor naléhavě vyzývá smluvní stranu, aby zajistila, že mechanismy pro snížení rizika přírodních katastrof a reakce na krizové situace budou inkluzivní a přístupné všem osobám se zdravotním postižením.**

Rovnost před zákonem (článek 12)

22. Výbor bere se znepokojením na vědomí, že nový občanský zákoník nadále stanoví možnost omezit svéprávnost osoby a svěřit osobu se zdravotním postižením do částečného opatrovnictví.

23. **Výbor vyzývá smluvní stranu, aby změnila svůj občanský zákoník a jeho ustanovení plně harmonizovala s článkem 12 Úmluvy, jak je rozpracován v Obecném komentáři výboru č. 1, a aby uznala plnou svéprávnost všech osob se všemi druhy zdravotního postižením a aby zvýšila dostupnost nápomoci při rozhodování a prováděla příslušné ustanovení občanského zákoníku.**

Přístup ke spravedlnosti (článek 13)

24. Výbor bere se znepokojením na vědomí nedostatečný přístup nevidomých osob a osob s mentálním a psychosociálním postižením k soudním a správním řízením.

25. **Výbor naléhavě vyzývá smluvní stranu, aby zajistila dostupnost dokumentů v přístupných formátech pro všechny osoby se zdravotním postižením, které je potřebují. Dále doporučuje proškolení soudců a dalších pracovníků justice, pokud jde o práva zakotvená v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením.**

Svoboda a osobní bezpečnost (článek 14)

26. Výbor bere se znepokojením na vědomí, že osoby se zdravotním postižením mohou být podle ustanovení zákona o sociálních službách, zákona o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, zákona o zvláštních řízeních soudních, trestního zákoníku a občanského soudního řádu stále zbaveny svobody z důvodu svého zdravotního postižení.

27. **Výbor naléhavě vyzývá smluvní stranu, aby změnila výše uvedené právní předpisy a jejich ustanovení plně harmonizovala s ustanoveními článku 14 Úmluvy. Doporučuje, aby bylo jako vodítko zohledněno nedávné vyjádření Výboru k článku 14.**

28. **Výbor doporučuje, aby smluvní strana přijala politiku pro zahájení strukturálního přezkumu postupů, které jsou uplatňovány k postihování osob se zdravotním postižením, které se dopustí trestného činu. Tento systém by měl splňovat obecné ochranné mechanismy a záruky stanovené pro všechny osoby, které jsou obviněny z trestného činu v systému trestního soudnictví, mimo jiné presumpci nevinny a právo na obhajobu a na spravedlivý proces. Výbor rovněž doporučuje, aby bylo ve věznicích uplatňováno přijímání přiměřených úprav, s cílem nezhoršit z důvodů zdravotního postižení podmínky uvěznění.**

Ochrana proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (článek 15)

29. Výbor bere se znepokojením na vědomí, že **praxe chirurgické kastrace** je u osob se zdravotním postižením zbavených svobody používána jako forma trestu.

30. Výbor naléhavě vyzývá smluvní stranu, aby upustila od praxe chirurgické kastrace a jakéhokoli druhu nucené léčby coby formy trestu u osob se zdravotním postižením zbavených svobody.

31. Výbor je vážně znepokojen skutečností, že mechanické a chemické omezovací prostředky, které lze považovat za mučení, a jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení, jsou běžně používány v psychiatrických zařízeních.

32. Výbor naléhavě vyzývá smluvní stranu, aby okamžitě zakázala a zabránila používání mechanických a chemických omezovacích prostředků u osob s psychosociálním postižením v psychiatrických léčebnách a aby posílila monitorování a kontrolu těchto zařízení s cílem zabránit této praxi.

33. Výbor doporučuje, aby smluvní strana zajistila to, že osoby zbavené svobody mají přístup k nezávislým mechanismům monitorování a podávání stížností a že oběti mučení a špatného zacházení mohou nárokovat a jsou jim poskytovány opravné prostředky a odpovídající kompenzace, včetně rehabilitace.

Ochrana před vykořisťováním, násilím a zneužíváním (článek 16)

34. Výbor bere se znepokojením na vědomí nedostatečné zohlednění zdravotního postižení v politikách na ochranu před násilím, zneužíváním a vykořisťováním a nedostatek údajů týkajících se ochrany osob se zdravotním postižením, zejména pak žen a dívek se zdravotním postižením, před vykořisťováním, násilím a zneužíváním.

35. Výbor naléhavě vyzývá smluvní stranu, aby hledisko zdravotního postižení začlenila do stávajících politik a aby posílila opatření na ochranu osob se zdravotním postižením, zejména pak žen a dívek se zdravotním postižením, před vykořisťováním, násilím a zneužíváním, včetně bezpečných a podpůrných komunitních služeb, tím, že bude shromažďovat údaje o násilí páchaném na osobách se zdravotním postižením a bude provádět výzkum této problematiky.

Ochrana osobní integrity (článek 17)

36. Výbor bere se znepokojením na vědomí, že podle občanského zákoníku a podle zákona o zdravotní péči je opatrovník osoby se zdravotním postižením oprávněn udělit souhlas se sterilizací dotyčné osoby, čímž je tato osoba vystavena nucené sterilizaci bez svého svobodného a informovaného souhlasu.

37. Výbor naléhavě vyzývá smluvní stranu, aby zrušila praxi sterilizace bez svobodného a informovaného souhlasu osoby se zdravotním postižením a aby odpovídajícím způsobem změnila ustanovení občanského zákoníku a zákona o zdravotní péči. Výbor rovněž vyzývá smluvní stranu, aby v souladu s doporučeními Výboru pro lidská práva (CCPR/C/CZE/CO/3) a Výboru pro odstranění diskriminace žen (CEDAW/C/CZE/CO/5) poskytla obětem nucené sterilizace opravné prostředky.

Nezávislý způsob života a zapojení do společnosti (článek 19)

38. Výbor bere se znepokojením na vědomí, že smluvní strana nadále investuje více zdrojů do ústavních zařízení než do podpůrných služeb, které by osobám se zdravotním postižením umožnily žít nezávislým způsobem v místní komunitě. Dále se znepokojením konstatuje, že neexistují plány na poskytování podpůrných služeb v místních komunitách pro starší osoby se zdravotním postižením.

39. Výbor naléhavě vyzývá smluvní stranu, aby posílila proces deinstitucionalizace a vyčlenila dostatečné zdroje na rozvoj podpůrných služeb v místních komunitách, které by v souladu s článkem 19 Úmluvy všem osobám se zdravotním postižením bez ohledu na jejich postižení, pohlaví nebo věk umožnily svobodně si zvolit, s kým, kde a v jakých životních podmínkách budou žít.

40. Výbor smluvní straně doporučuje, aby přijala veškerá nezbytná opatření k zajištění toho, aby politická rozhodování o deinstitucionalizaci, včetně vypracování Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020, měla jasně stanovený harmonogram a konkrétní kritéria pro provádění, která budou účinně a pravidelně monitorována. Výbor smluvní stranu zejména naléhavě vyzývá, aby co nejdříve eliminovala umístování dětí mladších tří let do ústavní péče.

Svoboda projevu a přesvědčení a přístup k informacím (článek 21)

41. Výbor bere se znepokojením na vědomí nedostatečné investice prostředků do tlumočení do znakové řeči a nedostatek kvalifikovaných tlumočnicků znakové řeči, což omezuje efektivní uplatňování práva neslyšících osob a jejich rodin používat český znakový jazyk.

42. Výbor vyzývá smluvní stranu, aby na odbornou přípravu a nábor tlumočnicků znakové řeči vyčlenila dostatečné finanční prostředky tak, aby neslyšící osoby mohly účinně využívat právo na používání českého znakového jazyka.

43. Výbor konstatuje, že smluvní strana dosud nenovelizovala zákon č. 231/2001 Sb., který by měl zpřístupnit audiovizuální obsah televizního a rozhlasového vysílání osobám s poruchou sluchu či zraku.

44. Výbor vyzývá smluvní stranu, aby změnila zákon č. 231/2001 Sb. a zajistila přístupnost audiovizuálního obsahu televizního a rozhlasového vysílání pro osoby s poruchou sluchu či zraku.

Respektování obydlí a rodiny (článek 23)

45. Výbor je znepokojen skutečností, že ustanovení nového občanského zákoníku a zákona o sociálně-právní ochraně dětí (zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů) výslovně umožňují omezení svéprávnosti v rodinných otázkách, zejména pak práva na manželství, rodičovské odpovědnosti a osvojení.

46. Výbor doporučuje, aby tato ustanovení občanského zákoníku a zákona o sociálně-právní ochraně dětí byla zrušena s cílem zajistit, že osoby se zdravotním postižením mohou své právo na manželství, svá rodičovská práva a právo na osvojení uplatňovat za stejných podmínek jako ostatní a že rodičům se zdravotním postižením jsou v komunitě poskytovány podpůrné služby.

Vzdělávání (článek 24)

47. Výbor bere se znepokojením na vědomí, že navzdory vyvinutému úsilí získává významný počet chlapců a dívek se zdravotním postižením, a zejména chlapců a dívek s mentálním postižením, autismem a hluchoslepotou, své vzdělání nadále ve zvláštních školách a třídách, tedy mimo školy hlavního vzdělávacího proudu.

48. Výbor smluvní straně doporučuje, aby uvedla v praxi novelizovaný školský zákon a myšlenku inkluzivního vzdělávání přijala jako základní princip vzdělávacího systému a aby v souladu s článkem 24 Úmluvy zajistila přijímání dětí se zdravotním postižením do škol hlavního vzdělávacího proudu. Výbor vyzývá smluvní stranu, aby zintenzivnila své úsilí a vyčlenila dostatečné finanční a lidské zdroje na zajištění přiměřených úprav, které chlapcům a dívkám se zdravotním postižením, včetně mentálního postižení, autismu a hluchoslepoty, umožní získat kvalitní inkluzivní vzdělání.

Zdraví (článek 25)

49. Výbor bere se znepokojením na vědomí obtíže, kterým navzdory úsilí smluvní strany nadále čelí neslyšící a rodiče chlapců a dívek s mentálním a psychosociálním postižením v přístupu ke službám zdravotní péče z důvodu neexistence dostupných informací.

50. Výbor vyzývá smluvní stranu, aby zvýšila úsilí s cílem zajistit dostupnost informací týkajících se zdravotní péče osobám se zdravotním postižením a rodičům chlapců a dívek se zdravotním postižením, mimo jiné tím, že informace o příslušných službách poskytne a zpřístupní osobám se zdravotním postižením a jejich rodinám a že zajistí dostatečný počet tlumočnicků znakové řeči pro neslyšící osoby, které vyhledávají zdravotní péči.

Práce a zaměstnávání (článek 27)

51. Výbor bere se znepokojením na vědomí vysokou míru nezaměstnanosti osob se zdravotním postižením a skutečnost, že míra nezaměstnanosti u žen se zdravotním postižením je vyšší než míra nezaměstnanosti u mužů se zdravotním postižením. Kromě toho Výbor se znepokojením konstatuje, že téměř jedna třetina zaměstnaných osob se zdravotním postižením působí mimo otevřený trh práce.

52. Výbor vyzývá smluvní stranu, aby zajistila stejnou mzdu pro všechny osoby se zdravotním postižením bez ohledu na klasifikaci jejich zdravotního postižení, aby vypracovala opatření a zvýšila své úsilí v oblasti podpory zaměstnanosti osob se zdravotním postižením na otevřeném trhu práce a vyčlenila dostatečné zdroje na tuto podporu, a zejména aby podporovala zaměstnanost žen se zdravotním postižením.

Přiměřená životní úroveň a sociální ochrana (článek 28)

53. Výbor bere se znepokojením na vědomí, že zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, vedl k „faktické revizi spektra dávek, jejich účelu a skupiny osob, jimž mají být dávky poskytovány“ (CRPD/C/ CZE /Q/1/Add.1, bod 170) a měl nepříznivý účinek na výkon práva na přiměřenou životní úroveň a na sociální ochranu ze strany osob se zdravotním postižením, včetně chlapců a dívek se zdravotním postižením.

54. Výbor vyzývá smluvní stranu, aby provedla přezkum svých právních předpisů, do něhož budou osoby se zdravotním postižením skutečně zapojeny, znovu zavedla sociální příplatek, který by zvýšil životní úroveň rodin se zdravotně postiženými dětmi nad úroveň životního minima, a aby rozšířila spektrum pomůcek pro děti se zdravotním postižením bez ohledu na věk a usnadnila přístup k těmto pomůckám.

55. Výbor se znepokojením konstatuje, že řadě příjemců invalidního důchodu hrozí odepření přístupu ke starobnímu důchodu, neboť doba, po kterou pobírají invalidní důchod, se nezapočítává do doby pojištění.

56. Výbor vyzývá smluvní stranu k revizi jejích právních předpisů a nově zavedené metody výpočtu relevantního období od počátku invalidity až do vzniku nároku na starobní důchod, neboť v důsledku této metody klesla výše důchodu, kterou osoby invalidní ve třetím stupni pobírají, pod úroveň životního minima.

Účast na politickém a veřejném životě (článek 29)

57. Výbor je znepokojen skutečností, že podle nového občanského zákoníku a právních předpisů upravujících volby může být osobám se zdravotním postižením s omezenou svéprávností odepřeno právo volit nebo kandidovat ve volbách nebo volit v referendu. Výbor je rovněž znepokojen tím, že volební podklady jsou podle některých zpráv jen zřídka přístupny nevidomým osobám nebo osobám s mentálním postižením, že volební místnosti

často nejsou fyzicky přístupné a že hlasovací lístky nemusejí být přístupné nevidomým osobám.

58. **Výbor smluvní straně doporučuje změnit příslušné právní předpisy tak, aby všechny osoby se zdravotním postižením bez ohledu na opatrovnictví nebo jiné režimy mohly vykonávat své právo volit a být volen . Rovněž doporučuje, aby smluvní strana prostřednictvím legislativních a dalších opatření zajistila dostupnost hlasovacích lístků a volebních podkladů, jakož i hlasovacích místností.**

Účast na kulturním životě, rekreace, volný čas a sport (článek 30)

59. Výbor je znepokojen skutečností, že smluvní strana dosud neratifikovala Marakéšskou smlouvu o usnadnění přístupu k vydaným dílům pro osoby nevidomé, zrakově postižené nebo s jinou poruchou čtení, která umožňuje přístup k vydaným dílům nevidomým osobám, zrakově postiženým osobám a osobám s jinými poruchami čtení tištěných materiálů.

60. **Výbor vybízí smluvní stranu, aby přijala veškerá vhodná opatření k co nejrychlejší ratifikaci a provádění Marakéšské smlouvy.**

C. Zvláštní povinnosti

Provádění a monitorování na vnitrostátní úrovni (článek 33)

61. Výbor bere se znepokojením na vědomí neexistenci nezávislého monitorovacího mechanismu na vnitrostátní úrovni podle čl. 33 odst. 2 Úmluvy.

62. **Výbor smluvní straně doporučuje, aby byla Úřadu veřejného ochránce práv svěřena pravomoc nezávislého monitorovacího mechanismu na vnitrostátní úrovni podle čl. 33 odst. 2 Úmluvy a v souladu s principy týkajícími se postavení vnitrostátních institucí na podporu a ochranu lidských práv (tzv. Pařížské principy) , spolu s přidělením odpovídajících finančních a lidských zdrojů.**

Další kroky a šíření výsledků

63. Výbor smluvní stranu žádá, aby provedla jeho doporučení obsažená v těchto závěrečných doporučeních. Výbor doporučuje, aby smluvní strana s využitím moderních strategií sociální komunikace tato doporučení předala ke zvážení a navazujícím krokům členům vlády a parlamentu, činitelům na příslušných ministerstvech, členům soudnictví a příslušným profesním skupinám, jako jsou odborníci v oblasti vzdělávání, lékaři a právní odborníci, a dále místním orgánům a sdělovacím prostředkům.

64. Výbor smluvní straně důrazně doporučuje, aby do přípravy svých pravidelných zpráv zapojila organizace občanské společnosti, a zejména organizace osob se zdravotním postižením.

65. Výbor smluvní stranu žádá, aby tato závěrečná doporučení rozšířila v přístupné podobě širokému spektru příjemců, včetně nevládních organizací a organizací reprezentujících osoby se zdravotním postižením, jakož i samotným osobám se zdravotním postižením a jejich rodinným příslušníkům.

66. Výbor smluvní stranu žádá, aby do 12 měsíců předložila písemné informace o opatřeních, která byla přijata k provedení doporučení uvedených výše v bodech 32 a 37.

Další zpráva

67. Výbor smluvní stranu žádá, aby nejpozději do 28. října 2019 předložila spojenou druhou a třetí periodickou zprávu a do této zprávy zahrnula informace o provádění těchto závěrečných doporučení. Výbor smluvní stranu vyzývá, aby zvážila předložení výše

uvedených zpráv v rámci zjednodušeného postupu podávání zpráv, podle něhož Výbor nejméně jeden rok před uplynutím lhůty pro podání zprávy či spojené zprávy smluvní stranou vypracuje seznam otázek. Odpovědi smluvní strany na tento seznam otázek pak tvoří její zprávu.